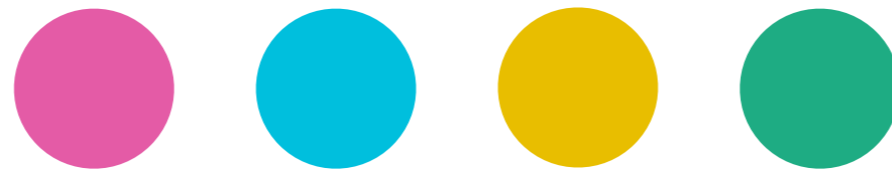

HERVAL BIJ STOTTEREN: WATTE DOEN IN DE PRAKTIJK?

dr. Ronny Boey

CIOOS

Centrum voor Informatie, Opleiding en Onderzoek over Stotteren

INHOUD

WAT IS HERVAL?

HOEVEEL KOMT HET VOOR?

WAT DOE JE IN DE PRAKTIJK?

BESLUITEN EN OPMERKINGEN

WAT IS HERVAL?

Iemand begint te stotteren, wordt gedurende een tijd een volledig vlotte spreker, en herbegint met te stotteren.

Dit verschijnsel wordt '**herval**' of '**terugval**' genoemd ('**relapse**', '**rechute**').

Twee belangrijke **parameters**:

-**definitie** en **criteria** voor stotteren en voor vlot spreken

-de tijd of **periode** gedurende dewelke men vlot spreekt (na gestotterd te hebben)

HOEVEEL KOMT HERVAL VOOR?

Klinisch onderzoek Boey (2007, 2008)

- doel: het bepalen van de mate van herval na therapie bij **681 patiënten** over een periode van minimum 1 jaar tot maximum 15 jaar na de therapie
- met een initiële **diagnose** van stotteren en een regulier afgeronde behandeling (sociaal cognitieve gedragstherapie voor stotteren)
- 455 jonge kinderen (leeftijd van 2 tot en met 6 jaar; 342M - 113V)
- 226 oudere kinderen en adolescenten (leeftijd van 7 tot 18 jaar, 181M - 45V)

HOEVEEL KOMT HERVAL VOOR?

Klinisch onderzoek met de volgende **criteria** voor **stotteren**:

- stotteren gedefinieerd in termen van $>3\%$ SLD met registratie van frequentie, duur, tensie en het voorkomen van stottergedragingen in een spreekstaal met een gestandaardiseerde procedure
- gediagnosticeerd op basis van gerapporteerde data (gestructureerd interview) en geobserveerde data
- aangemeld door de ouders van de patiënt (dikwijls bovendien ook door derden benoemd als stotteren)

HOEVEEL KOMT HERVAL VOOR?

criteria voor vlot spreken:

- de afwezigheid van SLD of $<3\%$ en afwezigheid van met stotteren geassocieerde gedragingen (vermijden, uitstellen, starten, duwen)
- de rapportering en directe observatie van verschijnselen van vlot spreken en de afwezigheid van stotterverschijnselen

periode na therapie bij herval

- minstens een periode van 12 opeenvolgende maanden van vlot spreken na de therapie

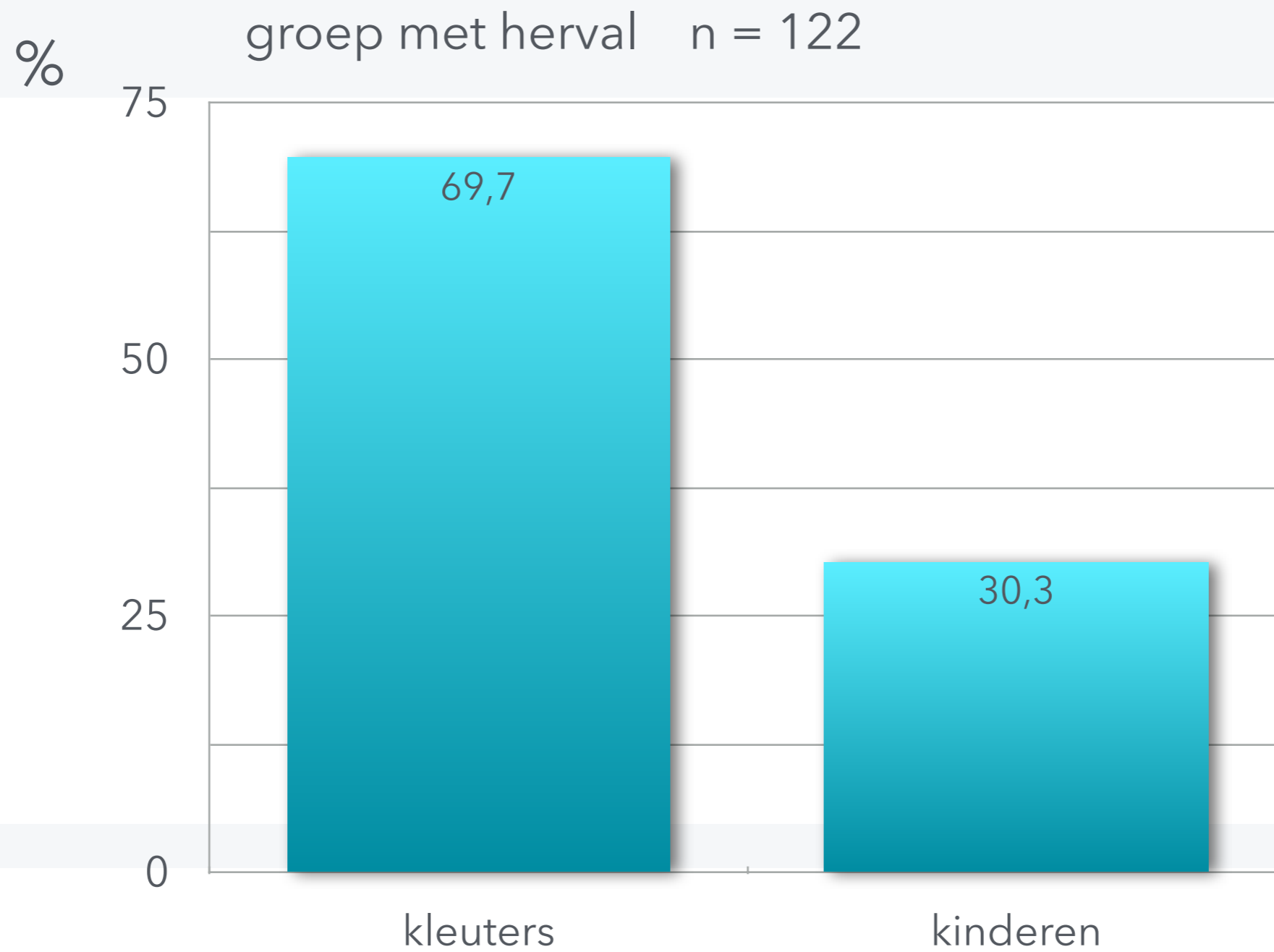

HOEVEEL KOMT HERVAL VOOR?

Inclusie stotteren	kleuter (1-6)	kind (7-18)	totaal
met herval	85	37	122
zonder herval	370	189	559
totaal	455	226	681
ja (%)	18,7	16,4	17,9
nee (%)	81	84	82

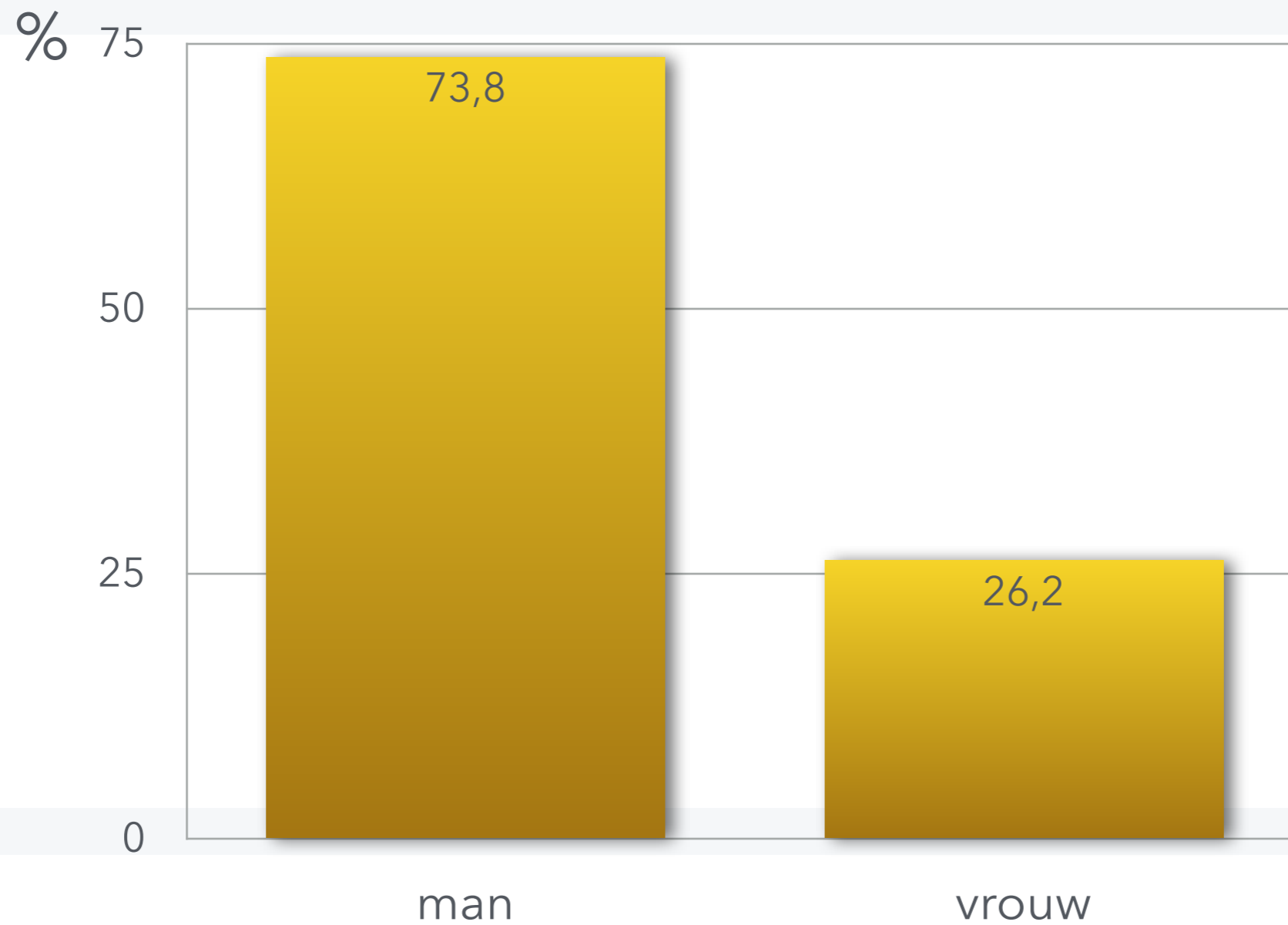
HOEVEEL KOMT HERVAL VOOR?

HOEVEEL KOMT HERVAL VOOR?

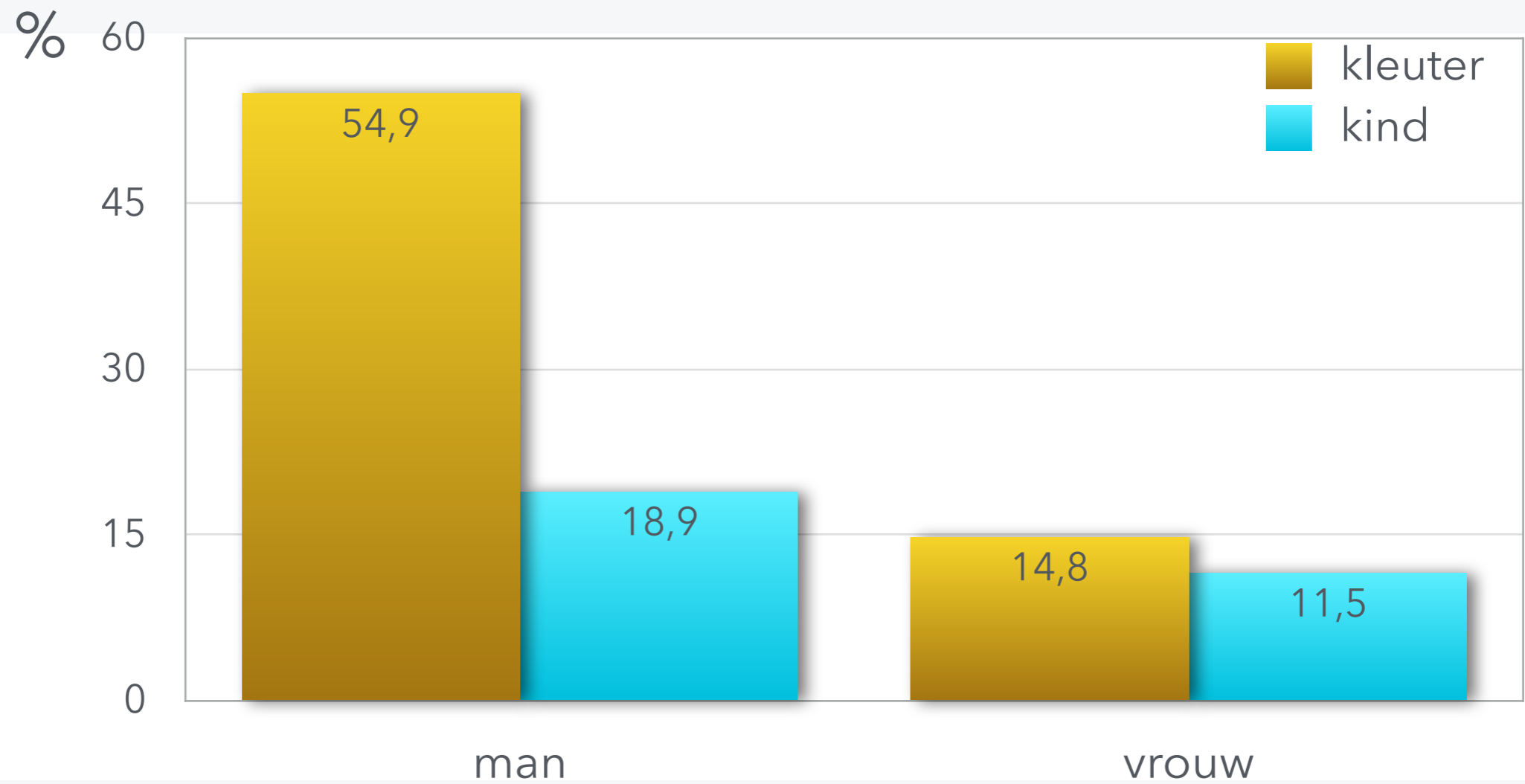
groep met herval n = 122

HOEVEEL KOMT HERVAL VOOR?

groep met herval n = 122

WAT DOE JE IN DE PRAKTIJK?

over herhal geïnformeerde patiënten / ouders
nemen contact bij herhal
instructies over handelen
of opnieuw evalueren

bepaalde terugval

- specifieke spreeksituatie
- beperkt qua symptomen
- specifieke uitlokkende factor

uitgebreide terugval

- veralgemeende spreek situaties
- uitgebreider symptomen (cognitief, emotioneel, motorisch)
- luisteraarsreacties

WAT DOE JE IN DE PRAKTIJK?

interventies (voorbeelden)

bepaalde terugval

- hernemen van conditionering van spreekmotoriek
- desensitisatie voor spreekvrees voor spreken voor groep
- hernemen vaardigheidstraining bv. deblokkeren
- aanleren van spreken voor groep
- probleemoplossende interventies gericht op een spreeksituatie
- ...

uitgebreide terugval

- probleemoplossende interventies gericht op een spreeksituatie
- cognitieve therapie (inzichten leren)
- emotieve training (desensitisatie, weerbaarheid uitlokkende factoren, luisteraarreacties)
- motorische training (deblokkeren, pauzeren...; vaardigheden)
- ...

WAT DOE JE IN DE PRAKTIJK?

herval in de nomenclatuur

- Herval treedt op binnen dezelfde stoornis
- Minstens 6 maanden tussen beëindigen therapie en heropname en uiterlijk twee jaar na het einde van de therapie
- Sessies herval:
 - kunnen slechts éénmaal aangevraagd worden
 - worden in mindering gebracht van de oorspronkelijke container – er dient dus een overschot te zijn
 - maximum 20 sessies
- Aanvragen op basis van bilan met testing en motivering
- Geen verder criteria voor testresultaten

BESLUITEN EN OPMERKINGEN

- literatuurgegevens over herval
- beperking van de klinische studie
- implicaties voor hervalstudies (definitie, criteria en termijn)
- implicaties voor nomenclatuur

